

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЉОВИНИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Најважнији висти.

Криза у Англији пре жендбу краља.

Највећа држава на шведи Англија преживела у остатних дњох нежку и најдичну кризу и то пре жендбу својого краља Едуарда VIII. Краљ Едуард, котора на терза 22 рџки, све ше оженил в дичну Американку пашу Симпсон (ма 40 роки), котора полем же не в краљовског роду, але була уи два рав одата и двара ше ронставела. Англијска влада не све аи чул, ке ви така жена постала англиског краљов, а проциви ше теј жендби и англисанска црква. А краљ ше упер и све робиц по своим. Випатра, же ви гогови одрекнут ше и краљовског престола, ше то то не све аи влада, аи англиски народ. У остатних часу явию, же краљ Едуард ипак абдицирал -- подвеквал на краљовски престол.

Война у Испании

Инда у остатних дњох удихла. И една и друга страна приирава ше на одлучну офензиву. З Немецкџ и в Италији пришло ю Испанији даскельо еври добровольцох, (а. поможу народному войску ген. Франка ингац в Испанији большевикох, которих ааш юмага Француака, большевника Русия и Мексико. Ипак терза у Испанији мератю войо сили велики Европейски држави -- ак же право маю тоти, котори гуторя, ке ше у Испанији водви направио есироцка война.

Резултат обчинских виберанкох.

Обчински виберанки доверени у шлей држави. Службено ше лья, же у шлей држави достала Югосл. Рациална Шведница 1 миллион 374.000 61%, и 2626 обчини, б. Хорс Селячка Странаи (др. Матек) 448.000 гласи и 507 обчини, а цала дружена Опозница достала 666.000 гласи и 880 обчини. Недавно ише така „силна“ Югосл. Национ. Странака достала ком 6.000 гласи.

Нови Англијски краљ.

По абдикацији краља Едуарда VIII. за нового англиског краља приходви його најстарши брат войвода од Йорка, котори ебе вежне meno, Юрай VI. У дадеј држави влада одговорљсно, же ше тога рнаа на престолу так решела, гоч шидки калуо за краљом Едуардом.

Криза, якеј ише не було.

Кризу у ценах земледјелских продуктох најбаржеј осетела тоти житородни и тоти великом земледјелск држави, котора живю од продуктовањ и предаваня зарна. Стари их предвоени куцки паспани држави, як Немеца -- не приходат вецей куповат. Не треба им вецей, бр воит сами дичери да тельо свој домашни уроджай -- соч в велику муку и аос ише вецим тронком, -- же не могу аи своје домашне зарно попредац и муца ше отрадича зор царину, да им не придзе судзе зарно конкурван.

И так стари индустри куцки преша постали слаби куцки. А ке не куцох, не рин тарговни, а без тарговни нег велики! А ке седно, адраси не, же могу своко земледјелски продукт предац, не могу аи куповат, да им треба. Так приходви криза и на тарговцох, на ремесленкох и фабрикантох. А прето трапа роботу робитици и рижни уряднич, школовани людзе. Приходви ше индустри аменшуют, аменшуют ше и плаци. А прето заш поставало финансиално слаби баш купки парастких продуктох и параст муши даяц своје чежко заробери плоди испод цени.

И так ше то шидко круди, еднозю цага за собу друго, а шидко ше ведно заплетя и губи ше шор.

Настал у шведи обща нешор, котори ше не годаси отримат -- ак гваря Пала Ний XI.

Бо чя то не обща нешор, котори ше не може отримоват, ке в едней страни парикар продуценти, бо не могу за праведну цену лебо и шак попредац своји продукт, а на другей страни трапа ше милионий и милионий у худобствес и гладу.

Велько то нешор, ке ше на едней страни непрестано аменшуют плаци, а на другей страни роби ше на тий, да ше подзвичю цени поживи. И ето до чога тог обща нешор у шведи привелол.

Да не бузде превельо зарна, одлучую парасти у велх жемох, же охабя едану часц жеви непомшат.

У обрעדнџ Америци бхабени велх кромпильох и обидих, да гий.

У Аргентини и Сия. Америки полівали джато в катраном и аос ним топели у пецох и так зашшел в милионий месери жита.

У Южнџ Америци запалели вельо ламуху, а даснец миллионий мехи кави висивали до моря.

У Австралији забили 800.000 овца, да ше обща „превельо“ не плаца.

У Данскџ зарезали 25.000 крави, а у Голландџ зарезали 100.000 припата и правели од нџ ливило.

Тот управо шпални нешор у шветовим гаадонствес годжен привел до шветового нешората, котори годен направил у периним шоре тоти, котори су жоти парилени од тих обидних плодох, котори же не паша за живот людем дава.

Годю ше побуиц тог силне множество худобних, ипори не живю шак, лебо живю лам од милосердия и од шветелких подпорох. А тоти потиори лам койжужо чесних и робитних людеох, котори су за роботу способни и сиу робиц. А работи за нџ лет, ягод да воит не права людас, але якин малотребни вироди.

И у тим највеќни опасносџ теј общей кризи, же воит родан гий в неадовольство у худобних масох. А гий в слаби советник и од гийв и у гийв им добре настац им може. (Далџ будзе).

Жвирства большевикох у Мадриду.

(Приповедане очевидџ.)

Поважни французски журнал „Revue de Paris“ привел така опис в Мадриду од едного, котори ше удало сикнуц в того нека:

„Вишол а рано до парку Каза де Кампо, котори ше находил на апац од Мадриду. Вельо ту войскових людеох, а цивилних мало. Я ише становел аж у парковџ але. На драже стретиул сом ше в полипадми при лязицох и в напружанима комунистами и комунистками. Од печатку войни у тим парку тримаю заробованих.

Вишол сом кус в парку, а там дораз польо. Але до видам! На поляю коло 250 особж дзеци, даячата, жени и хлопни, огрядзени на около в кольчастим дрогом, а у средку викапайн ярок дас на 2 метри широк. У штрелку видам дас 15-рочне даячато у желней сукенци которе ше тул до лиейнџ старшей жени, випатра до своџ матери. Там далџ якова дас 50-рочнџ Човек клежи и випатра же ше модлџ. Червенџ добровольци стоя в пушками прса аротоним плотом.

Але иараз указали ше людзе в двома жашнџеверамо которих до терза скривали на боку. Медзи огрядзенима йбџ. Страшно их жидџк заглушув штрелание малинских пушок. Шерни спаднул чковск по ше модилџ.

Штрелание тирвало дас небу минути. Я чул крики: „Змилуйце ше! Милосердие ради Бога!“

Ке до сом випатрел ише раз до ярку, шидџк заланели лежалџ на жеми. Дзекотри булџ лам раисти, величина уж була мертва. Крџ в целех, дасловно вирекала. Дзичатко у же-

ливей сукенки, иде на умарло и често з болном стука. Кофункстом ані не брїяа. Чуем крикх волякох: „Камша“ — „кампа“! (значя з драги, на бок!) Ту ярку ше приближує терховне авто жовто-червеной фарби. Воля витрайом а державного монополю: з гумовима швами польбаю дитрийов на мертвих и ранстїях. З ярку чуц кови страши крики, бден я волякох запалел спол слами и рудел до ярку. Авто ше чуло рознуцїлїве вренданє живих-спалених...

Я не мог дружей витримац я патриц на таке дано. Саскнул сом з того страшного места, яхед би за мну плала чачнїста сила. У варошу сом ше дознал, же таке мож виданц скоро какди дзень...

На шницки жнїрства своїх бандох, мадрїдска влада глуха и злїба, шїч не сце яа то знац. Але баш прето най ака цали швет.

О нашем Руским Календару.

Преосвященїи Прагнївскїи владика Павел Гойдич как пише: „Достав сом „Руски Календар на 1937. рок, за котри найсердечнїше дзекуюм. Я ше напросто чудуюм, же какди рок так прекрасни и драгоцїни календар можеце видаванц. Статї дра Костельника баша интереснїи — його стїловище зовїшиким правдїне, науковно подпарте...“

Наш навопец Релич, котри пошеже бул влагїрїани, мушел ше вращїи зос Америки. Цїришол ту свойому синови адвокатуви у Чааши. Бог надивно поведлаз його синя ту себе и вон пенїка пребїва у владїцескїей резїденцїї-у Крижєвинох. Ходїиц не може, але вїне шедол, модїї ше и чита. Шерцо му и вїшка горуде, якцо було я пред 45 роками, кед бул капеланом у Керестурє. Вон пречїтал цацк нїи кїлендар и так ше о нїм висловел: „Руски Календар“ найсце баша краснїи. Ту какди Русин найдєе и церковну и нацїоналну и госнодарску поуну, а вїсог так и забалу. Статї дра Костельникка баша ме радує и вон найсце ясно доказал нїцким, же наша бєнїгда дїялєкт українескїей бєшєдї а не словацкїей. То кай шницки млади людєе добре преуча и занамєтаю. бє знам, же Словацїи забули, цо церпели под Мадїрами и вонї терас сцу Русїном лабрац не лїм их азїк, але я народносц. У мнє, кед сом бул у Америци, бул рас вожд сло-

вацкого народу Глїхїа и вон мнє показовал, же шницки Русїни у Карїатох на Русїни, але „грекокатолицки Словакїи“. Я му не дал право и старал сом ше, да му докажем, же ма кнїво, але теди сом не мал ише таки доказї, якї терас наводїа др. Костельник. И вон найсце тот вопрос за какдого, котри глївдї правду, доконїчел.

Я вїнчуєм и редакторови и шницким инастїельом“.

Папоцєц ише вельо вєщєй гуторел о нацїим календару, але най будєе и то досц. Какди наш человек, какди наша хїика мушї ларучїиц Рускїя Календар и по вєспєйрас го терас вїжїме пречїтац. Любїме свойо и з вїм ше вїхвалїюїме!

РУСКИ КЕРЕСТУР.

Погарана церковна каса. В поназєлок 7. децембра яноцї розбїли непознати лопове нацїу церковну касу югтра ше находїа у церковнїей зборнїцї при церквї. Вирезали у касї три вельки дїарїи к однеслї шницок лєпсїи, котрого на цєсєце не було вельо — нїцкого цас 3.300 дїи. (од того церковного пенєжу коло 2.000 д.) Шницки списи порозруцїали, а цїи лєпо однеслї ише ше не зна. Ише пред двома тїжнїями було у касї вєкнїа сумя пенєжох, можебуц же збїїнїиц на юо раховал, але цїе спрєвед. Власнїи водза, шїдїлєство и єст надїа, же ше аловїнїцї прєнавїду.

Општинскїи вїбєрнїки оковчєли в нєдзєлю 6. децембра. Надїалалєа лїста цєсног глївдї Янка Сабадонїа, котра достала 723 гласїи. Лїста Андриї Медвїнїя достала 270 гласїи, а трєцїа Ал. Мїкаш 42 гласїи. З лїстїи Янка Сабадонїа вїбєрнїи 28 одборнїцїи, а з Андриї Медвїнїи 3 одборнїкїи.

Новїи наш бїров познати як цєсно и карактернїи человек, завїжати за церкву и руску Просвїту и зїто ше можєме надїїнїац, же под його управу Керестур будєе країнє напредованц.

може на юогї, тот най ше давїга, очуванц козацку шлєбоду праву“. Краснїа и у темпу витрїманїа „Заї райнїє гудачкїя“.

Е. Гїмко — обраца увагу, же „шницки коло нас, старїюцїи ше о скорїи, охабєло парїдєалїстох, нїи жїю и умераю за свойо идеїали, а гєвти у розкошїох и цїмїхох провацїа жївїот бєа идеїалох“ (Пїсємо О. Г-овїаї). Справдїи кїдїїво то кед ше проци тому клїдає єкїдїомосц, же пїшу драгу „Гоч уску и цєрнїювїяту“, може прєїєц у жожертїовнїей работї до побїлїи єдєалох.

В. Пац — ааявїює: „Бє яр тожїцє... А я сцєм жнїцї нєпрєможнїо сцєм жнїцї...“ (На пїамїткїу). А мїи ше под того можєме подїїнїсац. И долаваїме: тогорочнїи Календар аяк розбовчєного жївїота.

П. Буцкїо — дал сїмпатїчнїу любоблнїу пїсєню „Цїи пїамєтїа шї...?“ Але гєвту твою слягу, цо мїи ше натрїмаїа на лїцї одложел сом глїбїохо до шєрнїа: И жєр мїи, же на вїк вїчнїи остале як спїамїнїа твоєї любовї и мїїїїотї цєсцїа!“ Пїавєдїєнїи стїхїи зос своєю просту, нєвїгїлодану фурму гаранцїїа цїпросїицї у творєнїю нашого поєстїа.

Я. Олєарь — кїсно ише аяа поєшїицї, кєд його зїлєлїцїст. Вон, як и погрєдїї, прїроднїи,

Ново вїбєрнїи општинскїи одборнїцїи: 1. Сабадон Янко (бїровї), 2. Хївїдук Янїк, 3. Жїлїнїк Данил, 4. Рац Йїовтєн, 5. Брєдєлї Мїхїаїло занатлїя, 6. Шїмко Пєтро, 7. Дудїнї Андриїя, 8. Орос Янко, 9. Будїнїскїи Янко, 10. Рац Данил, 11. Такач Мїхїал, 12. Тїмко Онуфрїи пїапошєн, 13. Дудїнї Дїора директор шк, 14. Хєрбуц Данил, 15. Дудїнї Мїжєро, 16. Сєнєк Пєтро, 17. Арїа Янїк, 18. Ромїан Мїхїал, 19. Напїлацкїо Кїрїл, 20. Пап Дєгчїи, 21. Дудїнї Янїк, 22. Члїсїа Янко, 23. Дудїнї Данил занатлїя, 24. Рац Йїовтєн, 25. Рац Янко, 26. Дєцїор Мїхїал, 27. Надї Мїхїал, 28. Сїлак Дїора. Зос лїстїи Андриї Медвїнїи вїбєрнїи Андриї Медвїнїи и Дудїнї Васїлїо.

Наоружанє за пожїчєнїи пенєж.

Чєхословацкїа влада дала Румунскїей пожїчкїу од 200 мїлїїонїи чєскїи корунїи, же Румунскїа могла заплїацїи за оружїя и мунїцїю наручєну у чєскїей фабрїкїи Шкода. Так ше єто державнїи наоружаю на поч и на борг.

Запленєлї 100 дзєла.

Вовнї ладї гєнєрала Франкїа заплєвалїи на морю 7 ладї москєвскїи бєлїшєвїкїох котрїи вожєлї мунїцїю єспанскїим бєлїшєвїкїом. Мєдзї анїнїим вожєлїи тогї ладї 100 дзєла. Шницкїо народнїа влада гєнєрала Франкїа заплєволо и тогї дзєла буду интрєнїцїи теряцї на самїи бєлїшєвїкїох.

Плїн за умїрєнє Єспанїї

...направєла анїсїїєскїа и фрїанцузкїа влада. Пїїїпершє трєба — по тїм плїану — прєпрєчїнїцї цївожїованїє оружїя до Єспанїї, вєц, прїсїлєванц завадїєнїах Єспанїїох на прївчєрємїицїи мїр, а вєц най ше народ шлєбоднїим плєбїсцїїтєом одлучїи цїи за народнїу владу гєнєрала Франкїа цїи за бєлїшєвїкїох.

Як рошнє наоружанє.

Шєсц вєлїкїи швєтлїи державнїи: Анїїїї, Сїа, Амєрїкїа, Фрїанцузкїа, Япанскїа и Брїтанїя вїдавїю какди рок ише цєкнїи сумїи на своєю наоружанїє.

Е. Горнїяк ма пїавїкїїїїїно лєгкїи стїхї. Друкєванїи лїснїї дїавїю краснїи цїлїї. Удїятнї, особлїїно „Мїи и бїабкїа“ и Вєлїкїє цєсєце“.

Б. К. дєслї ше лїачїи зос своєю туру за валацїом „бо у цїудзїїм, шїрїїм краю нас Русїнїох нїя познаю“. Тогїа прївїдїа чєжкїо ше очїбїяло у нашїицїи єтнїху з цїудзїїцу, але трєба буц ралоснїи, же за нас уж знаю, гоч нас пїлком ише не познаю.

П. ПРОЗА.

Б. Тїмко „Пан-Дєнїчїа“ фїлатєк нашого жївїота и ая нас важнїїїицїи оцїїснїи дружїтнїа, у котрїи ше подїї одбуваю, як сїмїа оєбїа, о котрєї ше пїїснє. Трєба, кїлїашнїц, же карактернїїстїїа такогє чудїацїа дїївакїа досц удїятнїа.

М. Ковчїа „Мудрїи Янїи“ показує прєвєлїє дєскїи, да нас рвалїмєк. Нє можєме цїїнїа жаль ишєлєц, гоч бїи прє способ прїказєванїа нашого швєстїа. Вєрїїмє же ая вєст, але цїїло прїказанїє а мєту да нас забавїи, поласкєтїа.

Т. В. Потоїа прїповєдїа добрє; у „Прїпїїлїи шнїцкїо“ прєз глїсїанцїи лїтєратурнїицїи єфєктїох оїїснїацїи бєвал, аякїи нам вєлїко нєтрїбнїо. Бєшєрїа його цїїстїа.

С. Саламєн.

Руски Календар за 1937. р.

І. ПОЕЗИЯ.

Пєкєвнїи О. Костельнїкїи як дїи и за себе гуторєл: „Дармо лїїя и дохторє — слаба пєра, помож швєтєкїа“, Справдїи утрата за нацїу поєсїаю. Остатнїя його пїснїя цїїра, пїснїа у болїо и будзїи у нас цїїрїк жалє. Нє поачнїато нїам, цїи осталїи по його шїмєрнїи дїякїи творїк. Кєд так, кєд су такїи цїїрїи як „Хорє дзєцї“, трєба ише нїужнїо постарїацїи за їх дружокїанє.

Я. Фєїсїа — цєрнїи прє охрїужєнє (Мой смуглїо) и нєпрїївїтнїи жївїотнїи оїїстїаїїнїи, але кєд ше найдєе дїуша, котра го розумїи, аявїює на шнїцкїо. Ипїак аяа, же його шєрцїо вїїдїа цєнїїїїїє нє будєе, же людєе добрїи лїм на краткїо, бїацїно жївїот з лїсїїмїи, котрїи тїж ишїїнїа, можу го усїїпокїїи о цїїм, же не розумїа його трудносїи, але з своєю кїаївїїоснїу и крїстїаїїнїїм шєрцїох дїавакїо нїону цїєву за лїгвїот. Бє так краснїи жївїот, кєд єст жїєнїа у наградїи и жїєнїа дзєцїох.

М. Надї — зробєл нам вєсєлїїнїанїу в пїснїї „За шлєбоду Українїи“. Патрїїотїїам то прєїїнїїицїи и шнїрїк гоч и прєз вєлїкїє словєох. Чє не краснїа стїрофїа: (Сїїч — жєнїовнїїк жєнскєго рєду!) прїїїнїїор шлєбодїи нїїк (шє?). Богдан Хмєлїнїїнїїїїї прїїрєдзєлї слїацї; хтїо

И так вони видали на озброєння:
 Року 1914. 1.700.000,000 долари;
 " 1924. 1.873.000,000 " "
 " 1934. 2.740.000,000 долари.
 (два мільярди 740 мільйонів доларів).

Держави гледяю осигурення у власних і бомбардероох наместо у правди и взаємній любови.

Справел ше мертвим, да ше ослободзи длуства.

Еден чоловік зос Варшави, по мену Емил Стрижевски, бул длужник велим людлом. Иако же му тоги пензи не дали ані в році мира, гледяючи од нього позичевн пенез, надумал вон да ше ослободзи од нїх на незвичайн начин.

Легнул до постелї и гварел своей женї най телефонира мяцим людлом хторим бул длужник:

"Мойому мужови уж вичитанї часи! Але скорей же умре, жада же би вам виплацел по (вам) є длужник. — Гварела їм тресеним гласом жена. Шидки прибегла. "Смертельно хорї" гварел їм, затробним гласом, же банув же їм не може шидко длуство змилати, а тото це им може виплаци вишона 40 проценти длуства.

Вони се на тото ожалосцели та поупцели и пристали на його жаданє.

Други дзень пришлїл да ше їм виплаци.

"Мой муж умар враней ноци", гварела їм виплакана жена. "Але вон вам шидким охабел по 20 проценти. Гибайце да ше помилїне при його цезу".

"Мертви" лежал на постелї покрити, а коло нього полно квети. По краткеї молитви вишла людза зос хижї на пальцох и приявл лєм 20 проценти од цалого пенезу по му покличел.

Петриц дїл позавїше шейтал ше тот длукави длужник весело по Варшави. Бул задовольн же ше так на тунї способ вибавел од длуствох.

Але зато го тоги людзе, цо їм бул длужен, тужели. И тераз ше зос вельку радодналоду очекуд околеченє того процесу.

Посилайце предплату!

Писмо з Керестура.

Нашо виберанки. — Бачка Дюру заїл цошка трани.

Слава Исусу Христу и на вики слава!

Наше редакторе!

Знал же чекаце "як ханї джиджу" по з виберанками у Керестуре. Може сце потавнє чекала, чи и я дакк не будзем вибрани за бировц. Знам як то! Думали сце, же не сдем правду повесц, кед сом гинто писал, о бировц. Воно правда и я себе, же може ище дакк и то буц, же постанем бировц. Але ало сом трафел! Так як да жи не менї бачи Дюра, але — Александер. Достал сом зато, а ні бисце не думали! — дакус вецей од вол гласа и то не у школи, дзе ше гласовало, але дома. Моя нежна половка гласала на мене! Та и так ше ценим, бо я мам "авиуса" гоч у сукнїох и гоч лем дома, а дасом Александер та бї сом не достал ані то. То така робота, видайце! У нас вилахо, а кед шидко та мож спаднуц, а кед ше ма спаднуц та ше не патри, чи то там Дюра чи Александер. Шїлако та!

Ище теїно може повесц, же ше повкарка, як у Керестуре руски Жидав гласали на Янка, а Жидово Русави на Хочеру. Правн циганк кой тадаи кой тамала, а не ирвани так исто. Як видаце цигане оставлю више лем писанє.

Та ище едо нове. До ниви Марїни Велькии Жерини. Тельо да их будзе вецей у Ке-

Статок треба чесац.

Статок уж шидко у хліве, бо жима пришла. Але не думайме, же то за статок бара добре, кед вон даскельо мешаєц муши на вдним месце стац. Кед би так нашо "лиски" и "любї" знали бешедовац, вони би нам поведли, як им досадно, бара незгодно вше на истим месце стац. А и не чуло. През лето крави ходзели шлєбодно по пажнїци, а шлєбодя то и за статок велька благодать — то радоси и здравє. Кед конь бара длуго стої ноцию му пузнуц коги. Кравом ноги од стаяля не пушно, але ноги цали слабше.

Чи мож у тим статку дяк помагач? Мож и то бара легко. Тотї, цо ше рано умиваю у жидней води и то до пояса а вец ше научаю а рушїком, знаю, як ше потям квош веселїше, чувствує ше освижени. То зробел тот рушїк а дакус и жидна вода. Рушїк по рушал хрєл и вода живиле роби и зотрєл и оживиле цале цело. На сличнї способ треба рушїк ирєв нашим "бельом" "цифром". Вежде огрєбл и тварду кефу и кажди дзєнь дас 5 минути почєсїє кажду краву. Уоназис, же вони такой досадно доселїши и здравши и найздоровїше: залпаца ям зато зос мляком, бо такой буду давац вецей мляка пол до три ферталї литри на дзєнь вецей. Послухайце тоту нашу поряду и такой пошка идше вчєсаєв вашу краву. Увидакце, як ше вони временї. А баш тераз на початку жими треба их найвецей чєсац, бо тераз на наглим прихолу на жимованє їх хрєл ше устої и треба ю зос шетку рушал.

Як напредовало немецке земледїлство по войни.

У повонним часу дали ше Немци на поленїчанє своей земледїскеї продукциї, же би не мушєли буц одвисени од увозованя цуданх земледїлских продуктх. И так урожай зарїа повєкшали Немци на 10 мильйони метери, рочно, кромїлї за 15 мильйони метери вецей.

рестуре. Пшав, гварї, днпар, та улказис лєвох, медведцох, фаршатох и цо ти я знам цоше, а у Керестуре мож дакеди видзиц и през днпара — особено лєвох.

Та ище едо нове. Знал сом, же наш варад побоялн и любїл церкву, але сом не знал же ест и таких людцох на тим ширим швецє, цо воля и церковну касу баркеї як церкву. Хтошка попросто авядалел даверн у нашєї церковнєї аборїци и вжал пенез, а не гварел же вжал. А и есетєл тих днцох, же якшка витрик цага, та ше сом спомнул сунєдови, а вон мнє:

Та ви не знаце чом то? Наш вараднїк панюхал, же хто би могол церковну касу огарец та тот витрик од трушїцох.

Як од трушїцох? трєну ше?

Трєшу, вера и ватор праял та зато цага. Бо то ик вилатра тих трушїцох вст лєнєї.

Та так вхданиє то нове а вецей ані вст. Людзе вкстали од виберанкох та одпочиваю и не робя ніяки ноуєци. А кед вст новосца не можем ані писац, бо цїлїство не можем писац. Ви добре знаце, же бачи Дюра пише лєм гєво цо правда, та и прето на нєо у валлає велї боком патра.

Писанє писмо у Керестуре року сєвєр дзєкєсто трийєл шестого мєнаца дєкємбра пнї осмого 28, по старїм. А писал го

бачи Дюра з Керестура.

У Ж ВИШ ОЛ РУСКИ КАЛЕНДАР НА 1937. РОК.

То найкраснїа кнїжка, котру до терєл видало РНПД-о. Ма коло 50 обрєнки и полно краснї поучнї и забавнї читанї и народногò живота. Достад го мож у каждам нашим валлає на парохїїох и у РНПД-е у Руским Керестуре.

ЦЕНА МУ ЛЕМ 10 ДН.

Конони шави скорей лєм 3 600 гектари, а терєл 5 700 гектари конони маю пошато. Исна мали скорей 2 600 000 ватони на 4 мильйона ватони. Число швинїох повєкшало ше з 16 на 33 мильйонк.

Як затаманїц патканї.

Патканї чкєдза чловековн дялко. Пернє тим, же прєпошую хороти, а вец робя у обнєцу вельку шкєду. Як вельку шкєду може паткань зробил видно уж зос того, же 60 патканї требає одоркнїти тельо поживн, кельо едвє велька шавня. Гладоц патканї знак кєпаднуц на младе вратє и покрєсц го, а тиж пападиу и на живнку.

Патканї ше бара фрїнко шкєдза. Од еднєї парї патканьох каллодзи ше у вдним року 860 патканї.

Не так легко повесц, котри су средства и яни су способи найлєпшє за таманє патканьох. Барє добри успїх повєкнутн зос так аванїм "Зєлио" пєстоц (масцу) проти патканьох и аєс "Зєлио" зарєом проти мнїох. Тотє срєствє лєпшє од другнх прєто, же мляк вецей у себе отровн, як другн. На пр. зарєнка зос арсенїком лєбо стрїхнїнвом маю отрову лєм авонка та прєто су слабнї. А вец "Зєлио" прєпарати маю така заїах, котри патканьох не одбнєл.

"Зєлио" масц мож повнїцац зос швиньєску масцу (85%), Зєлио масци и 15% пнївнєскєї масци) и аєс тим ше намаєца цєннї фалатки хлєба. По два намаєдени фалатки хлєба злїпн ше вєдно и вец ше то порєже на вецей мєннї фалатки и положи на папєру и на кєчар пред патканьїма цєнрами. (При тєї роботк не треба ше а рукама дотнєгач, бо паткань такой осєтн чловеки колач и не доруши ше хлєба). Кед паткань таки отрованн хлєб окуши муши о даскельо годанн утнїуц.

Козацки поход.

Нод царя, не знацо ані калпаца пред собу. По грубїм и чєапкоїнїам морю лєва козацки чайки... Мєннї витор вєсол их у на прїамє турецкогò царствє. На пернєї чайкї стої як а каменя вкєсєлєнн отаман и мирно патри до моря и його велькнх габох, котри го пїтаю, чол ше пуцєл на драгу: "а такнми малнма чайками не прєидєц добре. Задавн ше..." Але отаман дзєкєвує єлану як у прєкєцє морю и заїлїпал: "Пойзєм, вибавнм братох з невєдї..." Його глас бул мочнєїшнї од гуху морскнх габох. А козаки прїлєпєли писню отамана. Там їх у Кафи, турецкнм варапнє, варабєлнї їх брєва. Могла их знаїєц и шмерц, але мупа там поїєц, бо брєва зарєбєнн. А вєтам вєснєя упнєхла, як да нїч ані не було, лєж ше и цнлєї чуло плєскавє габох. Не було мєшєца, ані гнєдєц, а козаки до полноци прїнїмулн чайкн до брєга нєдалєко од цнлєю. Кед перннї хотуцнїк закукурнїкєлн козаки уж булє пред варапнєм. Стрєжар не мал ані кєлє лєгнїлєл, кєд вднєц козаковє скочєлн бєл

ціуму и заткали му перше уста и хусточку, и вец го виваали.

У партице, були... Ніхто не вєрдавал такей несподиваней вивати. Перше требало дойди до цемінох и другого стражара звязай, и вец обид дарери земити. Так и зробели. Ту су! Не могли аїт, дознап... Не могли перши же то воїи, бо були бара вимучени у воїнским подартих шматох.

Кед, слухко оривцели жем аєс своїма яєпима нарами, козаки були уж на грубим морю... Чайки уєшкі од плєну, немали дїт адїл. Отаман курел у шипку и думал, як да турком и други раа зроби несподиванку, бо воїи досц цїнараговали у нас... Кед други дзєць у Царгороду дознали за козацки напад, вєслали своєю вєлькя галєри, да чекаю козакох на дєверох Дїєпра... Галєри чекали и козакох преклянали, же їх ише нет, а козаки дома коло дрєвєного стола гордовы пражнали. „Думка“.

Народна Скупштина

ма ше акци на засидани 11. дєв. Також 12. дєв. прила, пред Нар. Скупштину Конкордат догварки мєдїи Югославию и Католич. Церкву.

Югославянско-французика

таргївєска догварка.

8. дєсємбра подписани у Бєоградє нова таргївєска догварка мєдїи Югославию Французку. Догварка є за Югославию бара повольна, и подписали ю Французика министр Бастидє и Югосл. Др. Врбанїч.

Дальши вибералки.

Цїлєу новини, же по новим року буду вибералки у варошких орїштиних, а вец за цїма виборє за бачошину.

Нови бєоградски надвладїцї

За нового римокат. надвладїку у Бєоградє именовал св. Отец Др. Зїчича, профєсора богословїи у Люблянї. Вон по родєсно Хорват зєв Истрия, котра є терєв под Италию.

Найвєкїна основна шїкола.

Наймодєрнєйше уредєна и найвєкїна основна шїкола у нашєй держави отворєна у Мариборє. Крїцїгала осєм и рол мїлїонїи дїнари, а мл шїцкогє 23 класї.

У цєй змєстєна хлєнцєвєска гранцєанєска и дєкїчєтєска основна шїкола, од хторих перша ма 11 хїжї за учєнї, а друга 12, каждї одїлє зєс потребним мєстєм за 50 шїколярох, дєкїчєтєска вєднєк за 115 шїколярох.

У шїколї єст дїлє вєлькї влєдїлї зєс кухнїми, же бє ише могло отримовєц худобних шїколярох, фїзїкални кабинет, два салї за рїсєнїє и два вєдрїкє салї у хторих су змєстєнї койдєзєкї справи ка рїжнїи ремєсла, вєлькє салї за тїмєлєстїку 24 м. длугїнї и 12 м. шїрогї. Шїцко то дала цїнаправнїи Мариборєска варошїка хїжа и не сєновєлє ише задлужнїа, лєм да вїй мїлєдєж ма прїстїпїну зарєву сєпрємєну шїколу. Шїколу благословєл сам мариборєска влєдїкє Др. Токажич.

Оглашуйцє у „Р. Новїнох“.

„Руски Новини“ вїхєдєа каждї тїдєвєн. За рєдєкцию одповєла: Др. Франц Дїловїч у Дєковє.

Даровали за Руску Друкарню

Руски Керестур,

- Прєч. канонїк Надє од обєцєнїих 5000 Дин ост. рату 200 Д
- Кїрдє Андри 30 „
- Мєлацко Янко (од обєцєнїих 500 Д) 250 „
- Панї учїтєрєцкє Данилє Лабонї, Мїслєшєнцї 100 „
- Пануїа Дєрє Дїорєв, Бачнїнцї 25 „

Хто слїдуюцї?

Руска Друкарня будєе найвєкїна силє у нашїм просвїтїнїм змєганїю. Прєто каждї Русїн мушї ва нїю жєртвєванє, кєльє лєм годєвє, да ю цє скорєй прєдєшємє! Руски патрїоти рїшайцє шє!

В шєлїянїна.

Зашїски жєбракє. Полїцїя у Нарїзу завєрїла до гарєшту єднєгє жєбракє, котрї жївак бул шїлєсєр, по мєну Вїтєс. Вон прєд дєкєльєма рокамї добрє зарєбєл як шїлєсєр, вєц му шєрєва рєботє дєсєдєлєа и вон шє дал на дєцкї хлєб и почєл жєбракє. Полїцїя то уж вєчєй рєзє завєрєлєа и нєслєлєа на прїсїлнїу рєботу адє вон кєждї рєзє сїсєкєл. Кєд го остєтнї рєзє влєцєлї нашїи прїє нїм кїтєчєкєу, до котрєй вон знєчєл, кєльє остєтнї тїдєвєнї жєбракє. И то так: Пнєдєлєок лїтєрєднї прїхєд — 34 франкї, вонторєк цєлєком добрє — 47 франкї. Стрєдє подлєо бє мал вєльє конкурєнтєох — 21 франк, лїтєрєтєк бєрєзє добрє — 52 франкї, лїтєтєк — дєвєр одпочкєву, сєбєтє подлєо — 23 франкї. Пєдєлєк добрє — 48 франкї. Дєкєлє жєбракє добрє зарєбєл, бо у тїжнїє цєзнєгєлє 226 франкї (то 550 Д) и єу тому ише лїтєк „одпочкєвєд“. Так єтє зарєбєлє жєбракєцї у вєлькїх рєрєцєох. Мєж прєвєсп, же и вєлїм нашїм жєбракєом нє идєє подлєйцє.

Варошкє нудєа. Вєлькїє варошє лєм зєвєлєа вїкєпєтрєу крєснїє. А на справлє у вєлїкїх варошєох бєє так вєльє нудєа, глєду и вїшєлїєкєй бнєдї, як нїгдє нє вєлєлє. Єтє вонторєк рєцєлєа шє под трємвєй у Бєоградє Ружїцє Сєвїч, мєц пєйцєрє дрєбнїх вєзєцєох. Наймєншє ма лєм 10 мєшєцє. Єдєн жєндєр на зрємє вїдєгнїл нємєшїлїєву жєну зпрєд трємвєю и так ю спєнєл. А вонкє сєчєлє зрєбїлє сєбє шємєрї, бо по шємєрї мєлєкє кочнїшєа нє могла прєкармєц дєцїє, бо мєлєа и хїбу на шєрпєу та зарєбїц нє могла. А нє могла подлєсєц, дє вїй дєсєцї бнєвєлє у єднєй шєлїє у глєду и жємї. — Трєбє бєрєзє вєльє мїлєосєрдїє и лїбєлїє, да шє тєтє нудєа гєч дєкєс ублєчїє, да нє прїводєлї лїдєцєох до такїх грїхнїєх дїлєох.

Судї — прєз судїїєох. Нєшкї бнє шє могло тєсєрдєлє шє наш лївєт єнєа, же у шєлїє Бєлгїєскєй вєст лїцкєгє лєм єтє судїїєох, прїєвїєх судїїєох; зєс шїцкїм знєнїєом, цє го трєбє мєц за єднєгє судїю. Их нєрєд вєлєа „крїєлєвєскє судїїєовє“, за рєлєнїку од „J. P.“ судїїєох (Justice of the Peace), як бнє мї поведлї помирєнїєх и кєлєлєскїх судїїєох. Вєлєлєскїє судїїєовє судєлє шїцкє, цє нє снєлєа до лїдїєсєлєє и убїєдєствє.

Тєтї вєлєлєскїє судїїєовє рїшєлїє а лєнї 578.000 вєпрєсє прє мєншїє прєстєпнїє, а 61.000 прєцєсєох колєо вєкнїєх прєстєпнїєох. дєє оптужєнїє стрєнкї прїєстєлїє, да їх вєлєлєскїє судїїєовє рєлєа.

Лєм 5.800 прєнєсєох, хторї оптужєнїє нє сєчєлї одстєпнїє вєлєлєскїм судїїєом, врєшїлєо на шєрєвєн дєржєвнїє суд. На такї спєсєб дєр-

жєвнї судїє мєлє бєрє малє вїдєткї, а так ише и дєржєвнїє бєджєт, бє то нє потрєбнїє вєльє и дрєгї судїїєовє.

Вєлєлєскїє судїє мєлє бєрє кєждї чєснїє жїтєлє, лєбє жїтєлєлє нєл ужївєа дєвєрє нєрєдє и влєсєцї. За вєдєлєнє архївєу и стрєчнєгє поєтєпнїку ма вєлєлєскїє суд прїє сєбє єднєгє чнїєвнїєкє, хторї ма фєкєлїтєтєскє знєнїє.

Алє то мєлє бєрє лєм прїє Бєлгїєсєох, хторї шє нє дєлє завєснї од стрєлєкєох и стрєсєкєох. А є лїдєлєцєвєнїє нєл дїлє бєшєдїє, лїє шє та кє чєснїє нє дєлєа тєкомєу, хторї нємєа гєдєлє 1000 фєнїтє прїхєлєу нє рєк.

За нашє дєцїє.

БРАЦІК И ШЄСТРІЧКА

Першєму шє шїгїу Шєстрїчкє бєрєзє зрєдовєлєа, Алє му шє бємє и бєрє длєгє члєдовєлєа.

„Цє то, Олєкє нєдєа?“ Отїм вєчє єнєкє кєлїчєлєа, Єнє и брєлїєкєвїє, Бєрєа ужє зєс тїм дєсєдєлєлєа.

А брєлїєкє кєє стєрїнїє, — Жє бнє шє вїй рєзє мєтєвєлєа, Вон сєкєвїє шєстрїчкє О шїгїу тєлє цєтєлєкєвїєлє:

„Перїнєу, шєстрїчкє, Ангєлєкє рєзєдєрлїє мєлїє, Тє тєрєз рєєт вїрєа, Шїцкє пєрїє прєє євєлєа.

Прєлєжєн С. Фєйєсє.

Од рєдєкцїї.

Рєдєкцїї цудєлїєх нєвїнїєох мєдлїємє, да цїлє своєю нєвїнїєа пєсїлєю нє нєвєу нєцїєу здрєсу: РУСКИ НОВИНИ, РУСКИ КРЄСТУР (Бєчкє).

Рєдєктєр.

Б у р з а

Пнєвї Сєл 10. XII. 1936.

Жїтє	150—164 Днї.
Купурїєцє бєчкє и срїємєскє	100—103 Днї.
Урєє бєчкї и срїємєскї	95—100 Днї.
Овєс	90—95 Днї.
Мука ОУ нєкє	245—250 Днї.
Мука чїслє 2	225—235 Днї.
Мука чїслє 6	205—220 Днї.
Хрємплє	140—120 Днї.
Цєсулє	200—225 Днї.
Отрєбї	80—90 Днї.

Врєднєсє цудєлїєх пєнєжєох.

Дєлєр	42—44 Днї.
Нємєцєкє мєрєкє	15— Днї.
Авєстр. шїлїєнїє	13—14 — Днї.
Тєлє дїрєа	3-80 Днї.
Фрєнц. фрєнц	3 — Днї.
Чєхєсл. кєрєнєа	1-80 Днї.
Швєйцєрєскїє фрєнц	14 — Днї.

БРАЦА РУСИНИ!

Чїтєйцє и рєшїрїєуїцє єдїнїє наш нєрєднїє чєсєнїє „РУСКИ НОВИНИ“.

Адрєсє: „Руски Новини“ Руски Керєстур. Вїдєлєа: Мїхєйлє Фїрєк, Р. Керєстур (Бєчкє).

Прєдпєлєтє нє рєк бє днїє. Друкує Єлєрх. Друкарнїя у Дїєковє.